

ศาสตร์พระราชากับปัจจัยพลังอำนาจของชาติส่งผลต่อ
การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้*

THE KING'S PHILOSOPHY AND NATIONAL POWER FACTORS INFLUENCING
PROBLEM-SOLVING IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES

มารดาร์ตน์ สุขสง่า, ชันทอง ใจดี

Marndarath Suksanga, Khanthong Jaidee

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: marndarath.su@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชากับการพัฒนาพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชากับปัจจัยพลังอำนาจของชาติ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน บุคลากรด้านการศึกษา บุคลากรด้านสาธารณสุข ประชาชนชาวบ้าน เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ปฏิบัติงานในโครงการสำคัญ (ศอ.บต.) และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 60 คน ด้วยวิธีการแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องน้อมนำศาสตร์พระราชามาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อน โดยอาศัยปัจจัยพลังอำนาจของชาติมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ ด้วยการเข้าใจและใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางด้านภูมิประเทศ จารีตประเพณีและวัฒนธรรม ขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ตามศักยภาพทางด้านภูมิศาสตร์ สร้างและรักษาอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่นการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยู่งัก นำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาการผลิตในภาคการเกษตร สร้างเศรษฐกิจฐานราก ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นของประชาชนในพื้นที่ เปิดเวทีรับฟัง

ความคิดเห็น ปฏิบัติต่อทุกคนในพื้นที่ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกและอยากมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาร่วมกันมากขึ้น

คำสำคัญ: ศาสตร์พระราชา; ปัจจัย; พลังอำนาจของชาติ

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To explore the King's Philosophy for geographical area development, 2. To study the national power factors that influenced the country's development and lead to solutions to problems in the Southern border provinces, and 3. To propose guidelines for applying the King's Philosophy and national power factors to solve problems in the Southern border provinces. This research employed a qualitative research design, using the interview form as a tool to collect data from the key informants. A purposive sampling method was used to select 60 key informants who included local government administrators, local leaders, religious leaders, community leaders, educational personnel, public health personnel, local scholars, government officials working on important projects (SBPAC), and local people.

The results showed that in order to solve problems in the Southern border provinces, it is necessary to adopt the King's Philosophy of "understanding, accessing, and developing" and the philosophy of sufficiency economy as the central drivers and apply the national power factors in geographical area development. Moreover, it is important to understand and use the strengths of geographical and cultural diversity to drive development in each area according to geographical potential and to create and maintain local identities for tourism. Modern science and technology should also be used to improve production in the agricultural sector and strengthen local economies. The government should increase the confidence of local people, hold open forums to hear their opinions, and treat everybody in an equal, fair, and non-discriminatory manner. This will finally give local people a sense of belonging and encourage them to take part in collaborative problem-solving.

Keywords: King's Philosophy; Factors; National Power Factors

บทนำ

ความมั่นคงของชาติเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มีเสถียรภาพ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศและประชาชนในสังคมอยู่ดีมีความสุข ตลอดจนมีภูมิคุ้มกันพร้อมที่จะเผชิญและสามารถบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหนึ่งในปัญหาหลักที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติและบรรจุอยู่ในประเด็นหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในการสร้างความปลอดภัยและสันติสุขอย่างถาวรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดขึ้นและทวีความขัดแย้งมาตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษ โดยมีสาเหตุมาจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ จนทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) พัฒนาเป็นความขัดแย้งและเกิดการต่อต้านในรูปแบบต่าง ๆ แม้ว่าปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และสถานการณ์ความรุนแรงเริ่มทวีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดอีกครั้งใน พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงหลายมิติ สาเหตุหลักมาจากการบิดเบือนคำสอนที่ถูกต้องโดยอาศัยเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์มาเป็นข้ออ้างเพื่อสร้างความชอบธรรมในการก่อเหตุรุนแรงต่อสู้เพื่อเป้าหมายของกลุ่ม ผู้มีอุดมการณ์แตกต่างจากรัฐ แม้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน จะมีแนวโน้มจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงลดลง แต่ยังคงมีลักษณะขึ้นลงบ้างตามแต่ละช่วงเวลา มีการใช้ความรุนแรงและเกิดความไม่สงบอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีปัญหาภัยแทรกซ้อน เช่น ปัญหายาเสพติด (สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้, 2565) ปัญหาการใช้พื้นที่ตามแนวชายแดนเพื่อหลบหนีและลักลอบนำเข้าสิ่งผิดกฎหมาย ปัญหาการขยายอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ อีกทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง ได้แก่ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการต่างประเทศ ยิ่งส่งผลให้สถานการณ์และปัญหาข้างต้นมีความซับซ้อนมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป็น 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์ที่ใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) โดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ในประเด็นการดำเนินการที่ 3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ ภาคใต้มีความสงบสุขร่มเย็น ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม (กองนโยบายและแผน, 2560) รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกการแก้ปัญหาที่มีเอกภาพ บูรณาการความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ แผนดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติ ตลอดจนการติดตามประเมินและรายงานผลอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันทุกระดับ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก สร้างการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม (TIJ Thailand Institute of Justice affiliated with the United Nations, 2024) มุ่งเน้นการจัดเงื่อนไขความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังและถาวร ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้เห็นต่างตามแนวสันติวิธีผ่านกลไกต่าง ๆ รวมไปถึงการพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร ผลักดันให้มีการยึดคำสอนของศาสนาให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่อย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มประชาชนโดยเฉพาะเยาวชน ตามยุทธศาสตร์พระราชทานเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาและศาสตร์พระราชาดำเนินการด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสร้างเสริมโอกาสในการเข้าถึงการบริการต่าง ๆ ของรัฐให้ทัดเทียมกับภูมิภาคอื่น ๆ

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถูกบรรจุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78(1) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ และถูกนำมาใช้เป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของประเทศโดยบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เป็นต้นมา ผลจึงเป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่สร้างความสมดุล ยั่งยืน และประเทศมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุขมุ่งสู่สังคมที่มีความสุขได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้ประเทศไทยในทุกพื้นที่เกิดความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคมนำไปสู่การเป็นรัฐชาติที่มีความมั่นคงอันเกิดจากปัจจัยอำนาจแห่งชาติที่มีความสมดุลมั่นคง ดังนั้นการริเริ่มตามแนวทางการพัฒนาความมั่นคงในระดับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจชุมชนด้วยการยึดถือแนวพระราชดำริองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงดำรัสไว้ว่า เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา จึงถือเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่นำมาซึ่งความสันติสุขที่ยั่งยืนของการพัฒนามากที่สุด (อภิวัฒน์ สมานธิ และคณะ, 2563) ด้วยเพราะเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับครอบครัว บริษัท องค์กร หน่วยงาน หรือแม้แต่ประเทศชาติให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีเป้าหมายคือ มุ่งให้เกิดความสมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมทั้งจากโลกภายในและภายนอกได้เป็นอย่างดี นำไปสู่การเสริมสร้างปัจจัยอำนาจแห่งรัฐที่ยั่งยืน ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ (อิทธิพร บัวหลวง, 2551)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยได้ตระหนักถึงผลกระทบของภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ที่นับวันจะมีความซับซ้อนมากขึ้นตามพลวัตของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การขับเคลื่อนสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงระยะ 20 ปี สามารถแก้ไขปัญหาความไม่

สงบและยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานวิจัย เรื่องศาสตร์พระราชาและปัจจัยพลังอำนาจของชาติส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักวิเคราะห์ปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่เกี่ยวข้อง ทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาและวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชาในการพัฒนาพื้นที่ตามภูมิศาสตร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชาและปัจจัยพลังอำนาจของชาติไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน บุคลากรด้านการศึกษา บุคลากรด้านสาธารณสุข ประชาชนชาวบ้าน เจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานในโครงการสำคัญ (ศอ.บต.) และประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะหมู่บ้านเสริมสร้างการพัฒนาตามการแบ่งระดับหมู่บ้านของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) จังหวัดละ 15 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 60 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิต่าง ๆ ทั้งเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ พระราชา แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยพลังอำนาจของชาติ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากแหล่งปฐมภูมิด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับประเด็นศาสตร์ พระราชาและปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัด ชายแดนภาคใต้

3. นำข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลศาสตร์ พระราชาและปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่ส่งผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ตลอดจนนำเสนอแนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชาและปัจจัยพลังอำนาจ ของชาติไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการ วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย (Analytic Induction) สำหรับวิธีการตรวจสอบความไว้วางใจได้ของการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเลือกใช้ วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ในการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลใน ด้านเวลาสถานที่และบุคคลที่ให้ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ศาสตร์พระราชาในการพัฒนาพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ การพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้ ลุล่วงไปได้ นั้น จะต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ผ่านวิธีการแห่ง ศาสตร์พระราชาเรื่อง เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยหน่วยงานภาครัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ศึกษาข้อมูลที่มีอยู่อย่างรอบด้าน เข้าใจในความหลากหลายทั้ง ทางด้านภูมิประเทศ ด้านภาษา ศาสนา จารีตประเพณีและวัฒนธรรม ด้านสภาพการณ์เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่ เป็นต้น รวมถึงต้องทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีความ จริงใจต้องการเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา จากนั้นเพื่อให้การพัฒนาและแก้ไขปัญหา นำไปสู่ การปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเข้าถึงพื้นที่ ทั้งทรัพยากร กลไกรัฐ และเครื่องมือต่าง ๆ ในการพัฒนา ตลอดจนเข้าถึงจิตใจของประชาชนในพื้นที่อย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงภูมิสังคม สำหรับการพัฒนานั้นจะต้องเป็นการพัฒนาที่ระเบิดมาจากข้างใน คือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้ ประชาชนในพื้นที่ให้พร้อมรับการพัฒนา และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาเกิดความยั่งยืน

2. ปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 7 ปัจจัย ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ด้วยจังหวัดชายแดนภาคใต้มีภูมิประเทศที่เชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน จึงมีศักยภาพที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว 2. ปัจจัยด้านภาวะประชากร ถือเป็นองค์ประกอบแรกของความอยู่ดีมีสุข หากประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี จะทำให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ 3. ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีอุทยานแห่งชาติที่สำคัญหลายแห่ง จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ อีกทั้งยังประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติจึงมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ 4. ปัจจัยด้านลักษณะประจำชาติ ด้วยสภาพแวดล้อมและบริบทในพื้นที่ที่มีความพิเศษ มีวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความโดดเด่นโดยเฉพาะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเชิงประวัติศาสตร์ ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญ 5. ปัจจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูง 6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงหลายมิติ การดำเนินงานทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูตกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค โดยใช้กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 7. ปัจจัยด้านการศึกษา ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการยกระดับความอยู่ดีมีสุขของคนในสังคม เพราะการศึกษาช่วยเสริมสร้างศักยภาพของคนให้มีทักษะและความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ปัจจัยหลัก 7 ปัจจัยแล้วประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุน 4 ปัจจัย ที่เป็นปัจจัยผลักดันสนับสนุนให้การขับเคลื่อนปัจจัยหลักให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านความเชื่อ ศาสนา จริยธรรม และความจงรักภักดี เพราะความเชื่อ ศาสนา จริยธรรม และความจงรักภักดี มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในทุก ๆ ด้าน 2. ปัจจัยพลังด้านกำลังทหาร ความมั่นคงของชาติเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มีเสถียรภาพ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศและประชาชนในสังคม 3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เป็นส่วนประกอบหนึ่งในแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ เป็นภาวะที่บุคคลมีรายได้พอเพียงแก่การยังชีพและมีหลักประกันการมีงานทำ และ 4. ปัจจัยพลังอำนาจของชาติด้านอุดมการณ์ของชาติและภาวะผู้นำ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของชุมชน

3. แนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชากับปัจจัยพลังอำนาจของชาติไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหน่วยงานภาครัฐ/เจ้าหน้าที่รัฐ

ต้องเข้าใจและแก้ไขปัญหาภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม เช่น ปัญหาทางการศึกษาควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรภาษาไทยอยู่บนหลักการพื้นฐานที่ว่าคนไทยทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ลืมว่ากว่าจะมาเป็นวัฒนธรรมของชาติได้ ต้องมีการผสมผสานจากวัฒนธรรมย่อย ๆ ที่มาจากท้องถิ่น ดังนั้นนักเรียนในท้องถิ่นก็ควรได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาติ มิควรละเลยส่วนใดส่วนหนึ่งไป อีกทั้งครูผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจทั้งวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิมด้วย ดังนั้นภาครัฐควรจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนแบบพหุภาษา เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้หลายภาษา เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ไม่ถูกปิดเป็นข้อมูล หรือเป็นเครื่องมือจากกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ และยังมีความสำคัญต่อประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐ/เจ้าหน้าที่รัฐจะต้องเข้าใจและใช้ศักยภาพทางด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และจารีตประเพณีพื้นถิ่น เชื่อมโยงกับการค้าและการท่องเที่ยว ด้วยการพัฒนาสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน โครงข่ายคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงสู่ด้านชายแดนให้เพียงพอและได้มาตรฐาน วางผังเมืองที่ดีเชื่อมโยงระบบการจราจรและขนส่งมวลชนไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เน้นสร้างจิตสำนึกให้แก่คนในพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและประชาชนในพื้นที่เพื่อหาแนวทางแก้ไขฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับมาสมบูรณ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในชุมชน

ทั้งนี้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อการพัฒนาเกิดความยั่งยืน หน่วยงานภาครัฐจะต้องน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาดร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร สร้างความยั่งยืนในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนการเข้าถึงทรัพยากรทางการบริหารต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิต เช่น การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรให้มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต มีความสามารถในการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้สูงขึ้น อีกทั้งต้องเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ด้วยการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น ปฏิบัติต่อทุกคนในพื้นที่ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกและอยากมีส่วนร่วมรับผิดชอบแก้ไขปัญหาร่วมกันมากขึ้น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา

นักการเมืองท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ใช้การเมืองนำการทหาร ให้หลักศาสนา เป็นข้อพิจารณาแก้ไขปัญหา สร้างความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และนานาชาติอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรมชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ศาสตร์พระราชาในการพัฒนาพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ โดยใช้หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คือ การดำเนินงานใด ๆ นั้น ต้องเริ่มต้นจากความเข้าใจ คือ เข้าใจความหลากหลายทาง ภูมิศาสตร์ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม เมื่อเข้าใจแล้วต้องเข้าถึงพื้นที่ ทั้งทรัพยากร กลไกรัฐ และเครื่องมือต่าง ๆ ในการพัฒนา ตลอดจนเข้าถึงจิตใจของประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา โดยการพัฒนานี้จะต้องเริ่มต้นจากการระเบิดจากข้างในด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน สามารถสร้างความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาที่อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จามรี พระสุนิต (2562) ผลการวิจัยพบว่า การน้อมนำศาสตร์พระราชามาปฏิบัติในผลการวิจัยนี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาดั้งแต่ระดับปัจเจก ระดับชุมชน และระดับเครือข่าย ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์แห่งการพัฒนา ทั้งการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ ที่ศึกษา และการพัฒนาในพื้นที่อื่น ๆ อย่างบูรณาการ

2. ปัจจัยพลังอำนาจของชาติที่มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ปัจจัยด้านภาวะ ประชากร ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยด้านลักษณะประจำชาติ ปัจจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต และปัจจัยด้านการศึกษา รวมถึงปัจจัยสนับสนุน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความเชื่อ ศาสนา จริยธรรม และความจงรักภักดี ปัจจัยด้านกำลังทหาร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้าน อุดมการณ์ของชาติและภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มอร์เกนเทอ (Morgenthau, 1973) ที่อธิบายว่า องค์ประกอบที่กำหนดขอบข่ายของอำนาจของแต่ละประเทศ ประกอบด้วย 9 ประการ ได้แก่ 1. สภาพภูมิศาสตร์ 2. ทรัพยากรธรรมชาติ 3. สมรรถนะทางอุตสาหกรรม 4. ความพร้อมทางการทหาร 5. ประชากร 6. ลักษณะประจำชาติ 7. ขวัญของชาติ 8. คุณภาพ ของการทูต และ 9. คุณภาพของการปกครองหรือรัฐบาล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิพร มุสิกะสิน (2561) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (3 จังหวัดชาย เแดนใต้) ตามแนวยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิสังคมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน พบว่า การปรับปรุง สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่มีมุ่งถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชน ต้องพิจารณาในเรื่องลักษณะทางกายภาพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ มลภาวะ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจสังคมของและพื้นที่

3. การน้อมนำศาสตร์พระราชากับปัจจัยพลังอำนาจของชาติไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีความพิเศษ มีอัตลักษณ์ทางด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย การพัฒนาจึงต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ดังกล่าว เพื่อสนองตอบต่อความต้องการตามวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่และบริบทของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นหากการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้เศรษฐกิจเป็นแนวทาง อาจส่งผลให้ยังเกิดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน จำเป็นต้องแก้ไขให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ โดยใช้ศาสตร์พระราชากับเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อน ผ่านปัจจัยพลังอำนาจของชาติ ด้วยการใช้อย่างจุดแข็งเชิงภูมิศาสตร์ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม ให้มีความสำคัญกับการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง รักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากรในมิติต่าง ๆ ตลอดจนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้ทัน และนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรุจ ดวงปัญญา และคณะ (2562) ที่ได้ศึกษา เรื่อง อนาคตทิศทางการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ยุทธศาสตร์พระราชาน่าสนใจ เข้าถึง พัฒนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นยุทธศาสตร์ที่เป็นวิสัยทัศน์มองไปอนาคตที่ยาวไกลเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเกิดเสถียรภาพอันยั่งยืนยาวในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นเพื่อพื้นที่ชายแดนภาคใต้ในอนาคตจะต้องมีทั้งสันติสุขและความสมบูรณ์พูนสุขอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความสมานฉันท์ท่ามกลางความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องศาสตร์พระราชากับปัจจัยพลังอำนาจของชาติส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า การพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้หากใช้เศรษฐกิจเป็นแนวทาง อาจส่งผลให้การพัฒนาไม่ยั่งยืน จำเป็นต้องแก้ไขให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ด้วยการใช้อย่างจุดแข็งเชิงภูมิศาสตร์ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม โดยใช้ศาสตร์พระราชากับเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อน ผ่านปัจจัยพลังอำนาจของชาติประกอบด้วยปัจจัยหลัก 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ปัจจัยด้านภาวะประชากร ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยด้านลักษณะประจำชาติ ปัจจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต และปัจจัยด้านการศึกษา ตลอดจนปัจจัยสนับสนุน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความเชื่อ ศาสนา จริยธรรม และความจงรักภักดี ปัจจัยด้าน

กำลังทหาร ปักจ้ยด้านเศรษฐกิจ และปักจ้ยด้านอุดมการณ์ของชาติและภาวะผู้นำ มาใช้พัฒนา เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กลไกการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านอาชีพและรายได้ ด้านสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิต ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ช่วยสร้างฐานะความเป็นอยู่ ความกินดีอยู่ดีให้ประชาชนในพื้นที่ อันส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้บรรลุตามเป้าหมาย

2. ภาครัฐควรเร่งแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการใช้พื้นที่ช่องทางธรรมชาติตามแนวชายแดนหลบหนีและลักลอบนำเข้าสิ่งผิดกฎหมาย ปัญหาการขยายอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม จริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากมายทั้งทางด้านการป้องกันและบำบัดรักษา จึงจำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ เพื่อร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหา และขจัดยาเสพติดให้หมดไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ภาครัฐควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้คนไทยพุทธและคนไทยมุสลิมในพื้นที่ได้มีกิจกรรมร่วมกันตามวิถีของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ พร้อมติดตามและประเมินผลกิจกรรมดังกล่าว สร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และ

รักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างเครือข่ายความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงการจัดการความรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมในระบบโรงเรียนตั้งแต่ปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ตลอดจนแนวคิดของคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ให้ผู้เรียนมีความรู้สึกและประสบการณ์เชิงบวก เป็นมิตร เคารพ และนับถือบุคคลที่มาจากกลุ่มวัฒนธรรมและเชื้อชาติอื่น ๆ รวมถึงมีความภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นของตน แม้ว่าวัฒนธรรมของตนจะแตกต่างจากวัฒนธรรมอื่น ๆ นอกจากนี้รัฐบาลควรสนับสนุนโครงการคนไทยพุทธคืนถิ่นให้เกิดเป็นรูปธรรม สร้างขวัญ กำลังใจ พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างแรงจูงใจให้คนไทยพุทธอพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มเติม เพื่อให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างแท้จริง

2. ภาครัฐต้องเป็นต้นแบบการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นหัวใจหลักในการแก้ไขปัญหา และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัย ปัจจัยพลังอำนาจของชาติทั้งปัจจัยหลัก 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ปัจจัยด้านภาวะ ประชากร ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยด้านลักษณะประจำชาติ ปัจจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต และปัจจัยด้านการศึกษา รวมถึงปัจจัยสนับสนุน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความเชื่อ ศาสนา จริยธรรม และความจงรักภักดี ปัจจัยด้านกำลังทหาร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้าน อุดมการณ์ของชาติและภาวะผู้นำมาใช้พัฒนาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยพลังอำนาจของชาติด้านอื่น ๆ มีผลต่อการพัฒนาและนำไปสู่การ แก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมและบริบทในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้มีความซับซ้อนละเอียดอ่อนและมีความเชื่อมโยงหลายมิติ
2. ควรขยายพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ หมู่บ้านเร่งการพัฒนา และหมู่บ้านเสริมสร้างความมั่นคง ตามการแบ่งระดับหมู่บ้านของ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งมีลักษณะและบริบทที่แตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ตลอดจนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ผลักดันให้เกิดผลงานวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 5 กองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ศปบ.5 กอ.รมน.) ที่ให้การสนับสนุนทุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและแผน. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับย่อ). สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://shorturl.asia/RPSaV>
- จามรี พระสุนิล. (2562). ย้อนรอยพระบาทที่ยาตรา เร็ยรู้สู่ศาสตร์พระราชา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)*, 36(3), 1-38.
- นิรุจ ดวงปัญญา และคณะ. (2562). *อนาคตทิศทางการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้. (2565). *ชายแดนใต้/ปาตานี 2547-2564: ก้าวเข้าปีที่สิบเก้า สันติภาพจะเดินหน้าไปถึงไหนในปี 2565?*. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://cscd.psu.ac.th/th/node/357>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580)*. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://shorturl.asia/x8gZp>
- สิทธิพร มุสิกะสิน. (2561). *รูปแบบการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (3 จังหวัดชายแดนใต้) ตามแนวยุทธศาสตร์การพัฒนากฎมสังคมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- อธิภัทร บัวหลวง. (2551). ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีต่อเศรษฐกิจชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. *วารสารรัฐมิแล*, 40(1), 95-99.
- อภิวัฒน์ สมานธิ และคณะ. (2563). ความคาดหวังของประชาชนต่อแนวทางการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารปารีชาติ*, 33(2), 47-65.
- Morgenthau, H.J. (1973). *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace* (5 Ed). New York: Adfred-A-Knopt.
- TIJ Thailand Institute of Justice affiliated with the United Nations. (2024). *National agend Driving the rule of law to lead Thailand*. Retrieved January 25, 2024, from <https://shorturl.asia/XTvQ8>

